



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

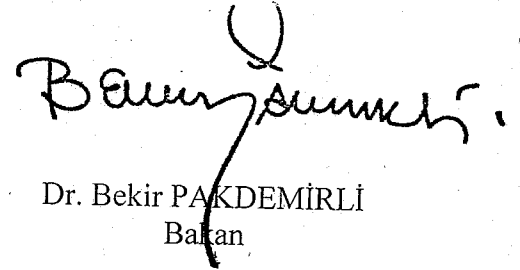
Sayı :54045643-610-1-395  
Konu :Yazılı Soru Önergesi

26.06.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :09.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-377566 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER'e ait 7/5062 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.  
Bilgilerinize arz ederim.

  
Dr. Bekir PAKDEMİRLİ  
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/5062 (3 sayfa )



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN SÜMER'E AİT 7/5062 ESAS NUMARALI  
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Sulama Birlikleri hâlihazırda faaliyetlerini 6172 sayılı Kanunla yürütmektedir. Sulama Birliklerinin kurumsal kapasitelerinin iyileştirilip geliştirilmesi ve daha iyi hizmet vermelerini sağlamak amacıyla 28 Nisan 2018 tarih ve 30405 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7139 sayılı Kanun ile 6172 sayılı Kanunda bazı düzenlemeler yapılmıştır. Birlik faaliyetleriyle ilgili ayrıntılar Tarım ve Orman Bakanlığınca onaylanan Çerçeve Ana Statü ile belirlenmektedir.

Sulama Birliklerinin temel maksadı, devraldıkları tesisleri planlama ve proje kriterlerine uygun olarak işletmek, yönetmek ve gerekli bakım-onarım çalışmalarını zamanında yapmaktır.

7139 sayılı Kanun'un 51'inci maddesi ile 6172 sayılı Kanuna eklenen ek madde (1)'in 8'inci fıkrasında "Yapılan denetimler sonucunda maksadına ulaşamayacağı tespit edilen sulama birlikleri, sulama tesislerinden beklenen faydanın ve sürdürülebilir işletme yönetiminin sağlanabilmesi amacıyla ve DSI'nin gerekli görmesi halinde Bakan onayıyla bu birliklerden birinin tüzel kişiliği altında birleştirilebilir. Birleşmeye dâhil edilen sulama birliklerinden fesholunan birlik veya birliklerin tüzel kişiliği, Bakan onayı tarihi itibarıyla kendiliğinden sona erer. Birleşmenin onay tarihinden itibaren bir ay içerisinde, bünyesinde birleştirme işlemi yapılan birliğin ana statüsünde bu birlik tarafından gerekli değişiklikler yapılarak Bakanlığa sunulur. Birleştirme öncesi birliğe üye olan su kullanıcılarının birlik üyelikleri, birleşmeden sonra da devam eder. Birliklerde görev yapanların, birleştirme öncesine ait mali ve cezai sorumlulukları devam eder. Fesih işlemleri sonucu tüzel kişiliği sona eren birliklerin personeli, taşınır ve taşınmaz malvarlığı, hakları, borç ve alacakları bünyesinde birleştirme işlemi gerçekleştirilen birliğe geçer." hükmü yer almaktadır.

Bu düzenleme kapsamında, havza ve su kaynağı, proje bütünlüğü, kurumsal kapasite, ekonomik sürdürülebilirlik, mali durum ve sosyal ve kültürel yapı başta olmak üzere temel kriterler bakımından birleştirme ihtiyacı tespiti ve hangi Birlik tüzel kişiliğinin altında birleşmenin uygun olacağına dair denetlemeler gerçekleştirilmiştir. Burada aslında işaret edilen husus; tek bir Birlik tarafından yönetilmesi uygun, ancak mevcut durumda farklı Birlikler tarafından işletilen Sulama Tesislerinin, söz konusu Birliklerin birleştirilerek tek bir Birlik tarafından yönetilmesinin sağlanmasıdır.

Birliklerin sabit giderleri karşılayacak miktarda tahsilat yapabilmesi için, belirli bir sulama alanı büyüklüğüne sahip olması gerekmektedir. Ancak Birlikler giderlerini karşılayabilecek geliri elde edemediklerinde borçlanmakta ve işletme, bakım ve yönetim hizmetlerini yerine getiremez hale gelmektedir. Bu sebeple, birleştirmeler neticesinde mali yeterliliği başta olmak üzere kurumsal kapasitesi artırılan Sulama Birliklerinin daha sağlıklı bir işletme disiplini kurmaları beklenmektedir.

Ayrıca birleştirmelerin; kira giderlerinin azaltılması, mevcut araç ve makine parkının ortak kullanımının sağlanması, akaryakıt giderlerinin düşürülmesi, personelin daha yararlı ve ihtiyaç olunan alanda kullanılmasının sağlanmasının, ekonomik ve sosyal yönden olumlu neticeleri de olacak, bu da doğrudan çiftçinin ödemek durumunda olduğu su kullanım hizmet bedellerine indirim olarak yansıyacaktır.

JN



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Diğer taraftan, su kaynağı aynı olan Sulama Birliklerinin proje bütünlüğü gözetilerek birleştirilmesi, menba ve mansap kontrolü ile suyun mansaptaki en uç noktaya kadar iletilmesi ve su akış güvenliğinin sağlanması bakımından da değerlendirilmesi gereken bir fırsat oluşturmaktadır.

DSİ 6. Bölge (Adana) Müdürlüğümüz de dâhil olmak üzere bütün DSİ Bölge Müdürlüklerince söz konusu denetlemeler tamamlanmış olup, raporların değerlendirmesi neticesinde sulama birliklerinin birleştirilmesi süreci Bakanlık Makamı Olur'ları ile 28.02.2019 tarihi itibarıyla tamamlanmış durumdadır. 7139 sayılı Kanun'un 51'inci maddesi ile 6172 Sayılı Kanuna eklenen ek madde (1)'in 8'inci fıkrası hükmü gereğince birlik birleştirme işlemleri, ihtiyaç ve talepler doğrultusunda bundan sonra da her zaman yapılabilecek bir uygulama durumundadır.

Türkiye'deki tüm Sulama Birliklerinde olduğu gibi, DSİ 6. Bölge (Adana) Müdürlüğü sorumluluk sahasındaki Sulama Birlikleri de yukarıda açıklanan yaklaşımla değerlendirilmiş ve Bölge Müdürlüğü sorumluluğundaki 53 sulama birliğinden, 52 sulama birliği birleştirme işlemine tabi tutulmuş ve söz konusu 52 sulama birliği 9 sulama birliği olarak yapılandırılmıştır.

Devir işlemi, DSİ tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da başka kurumlar tarafından inşa edilmiş ve DSİ tarafından devralınan tesislerin, mülkiyeti DSİ'ye ait olmak üzere, işletme, bakım-onarım ve yönetim sorumluluğunun yukarıda açıklanan mevzuat uyarınca ve taraflar arasında akdedilen "Devir Sözleşmesi" çerçevesinde su kullanıcısı teşkilatlara ve/veya mahalli yönetimlere bırakılmasını ifade etmektedir. Buradaki temel yaklaşım, çok büyük yatırımlarla meydana getirilen Sulama Tesislerinin en yüksek faydayı sağlayacak şekilde, sürdürülebilir bir şekilde işletilmesini sağlamaktır. Sulama Tesislerinin işletilmesi sürecinde, mevcut su potansiyelinin gerçek ihtiyaçlara göre etkin kullanımı ve adil paylaşımı, menbadan mansaba su akış güvenliğinin sağlanması temel ilkeler konumundadır.

Bu çerçevede, tesisin işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu üstlenmiş olan teşkilatın, esas itibarıyla "Genel Sulama Planlaması", "Su Dağıtımının Programlanması ve Uygulanması", "Bakım ve Onarım Çalışmaları ile Tesisin Fonksiyon ve İşlevlerinin Sürdürülebilir Kılınması" ve "İşletme Düzeninin Kurulması ve Yönetimi" sorumluluklarını yerine getirmesi beklenmektedir. Dolayısıyla, Sulama Tesislerinin işletme, bakım yönetim sorumluluğu hangi teşkilatta olursa olsun, işletme ve bakım faaliyetleri olarak bu yükümlülüklerin eksiksiz ve sürdürülebilir sağlanması hedeflenmektedir.

Tesislerin ekonomik ömürleri boyunca sürdürülebilir bir şekilde hizmet vermesini sağlamak, tarımsal üretime ve milli ekonomiye getirisini artırmak Birliklerin temel görevidir. Dolayısıyla Birlik Başkanlarının sulama işletmeciliği ile ihtisaslaşmış olması, sulama yönetiminin başarısı ve sulama projelerinden beklenen faydanın ve katma değer sağlanabilmesi için büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple, yeni düzenlemeye göre, Birlik Başkanlarının kamu görevlileri arasından seçilerek görevlendirilmesi, mali disiplinin tavizsiz bir şekilde sağlanarak, olası kamu zararlarının önüne geçilmesi için de en uygun yol olarak tercih edilmiştir. Bu şekilde çiftçinin ödemek durumunda olduğu su kullanım hizmet bedellerinin en doğru, en ekonomik ve rantabl şekilde kullanılması amaçlanmıştır. Netice itibarıyla Birlik Başkanı olarak görevlendirilen kamu görevlileri meslekteki liyakat, eğitim düzeyleri ve görevlerindeki yeterlilik bakımından değerlendirilerek görevlendirilmişlerdir. Kamu görevlisi Birlik Başkanları sayesinde kamunun

gn



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

takip, kontrol, denetleme ve rehberlik işlevleri daha da etkinleştirilmiş böylece İdarenin sulama yönetimine kurumsal destek verme imkânları artırılmıştır.

Bu bağlamda bütün bölgelerimizde, çiftçilerin genelde yeni düzenlemelerden memnuniyet duyduğu ve olumlu tepkiler verdiği, hem Birlikle hem de DSİ Bölge Müdürlüğü ile daha sıcak iletişim kurdukları gözlenmektedir. Uygulama çok yeni olmasına rağmen çiftçilerimizde daha adil, güvenilir ve kaliteli hizmet alacaklarına dair bir anlayışın hâkim olduğu görülmektedir. Geçirilen 2018 yılı sulama sezonu dâhilindeki ciddi kurak periyoda rağmen çiftçilerden İdareye yansıyan şikâyetlerdeki azalmalar bu tespiti doğrulamaktadır.

Söz konusu düzenlemelerin en önemli gerekçeleri, 7139 sayılı Kanundan önceki yapısı ile Sulama Birliklerinin devraldıkları işletme, bakım ve yönetim sorumlulukları ile alakalı mükellefiyetlerini yerine getirmemeleri, kasıt, usulsüzlük ve benzeri uygulamalar sebebiyle oluşan kamu zararının gittikçe büyümesi, sulama tesislerinin korunması ve maksadına uygun işletilerek sürdürülebilir kullanımının ve hizmet istihsalinin devamlılığının sağlanmasıdır.

Lg